

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ ΚΛΑΔΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ: «ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ»

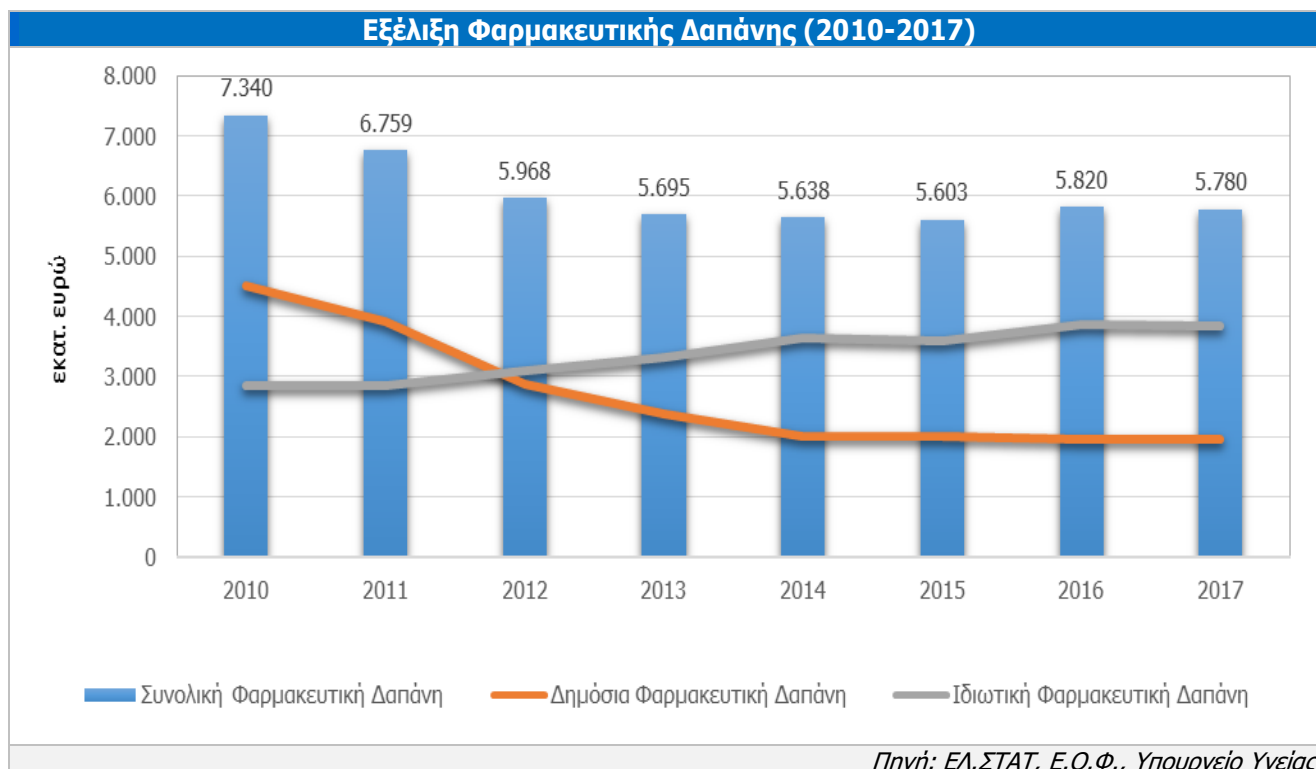
Σε φάση σταθεροποίησης η χονδρική αγορά φαρμάκων

- Η **αγορά φαρμάκου** παρουσιάζεται ελαφρώς ενισχυμένη την τελευταία τριετία (2015-2017), ως αποτέλεσμα της διαχρονικά αυξανόμενης νοσοκομειακής φαρμακευτικής δαπάνης.
- Το **40,5%** της αγοράς αφορά πωλήσεις φαρμάκων που διατέθηκαν απευθείας σε **νοσοκομεία**, ενώ το υπόλοιπο **59,5%** αφορά πωλήσεις φαρμάκων προς **φαρμακεία**.
- Οι **παραγωγικές** επιχειρήσεις εμφανίζουν υψηλότερη **κερδοφορία** από το 2014 και έπειτα, ενώ οι **εισαγωγικές** επιχειρήσεις παρουσιάζουν υψηλότερους δείκτες **δανειακής επιβάρυνσης**.

Οι τελευταίες εξελίξεις και προοπτικές του φαρμακευτικού κλάδου παρουσιάζονται στην τελευταία έκδοση της κλαδικής μελέτης που κυκλοφόρησε από τη **Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών** της **ICAP**.

Ο φαρμακευτικός κλάδος αποτελεί έναν από τους πιο στενά εποπτευόμενους και ρυθμιζόμενους κλάδους της ελληνικής οικονομίας, λόγω του αυστηρού θεσμικού πλαισίου που τον διέπει. Το εν λόγω πλαίσιο, καθορίζει το γενικότερο φάσμα δραστηριοποίησης του κλάδου και καλύπτει την ανάγκη για διασφάλιση της ποιότητας στην παρασκευή σκευασμάτων, τον εκσυγχρονισμό και την τήρηση των σχετικών προδιαγραφών, τον καθορισμό τιμών, τη συνταγογράφηση, κ.ά.

Στην ελληνική αγορά φαρμάκου εκτιμάται ότι δραστηριοποιούνται περισσότερες από **100 φαρμακευτικές** επιχειρήσεις και απασχολούνται 12.000 εργαζόμενοι περίπου. Σημαντικά ποσά επενδύονται σε ερευνητικά προγράμματα από τις φαρμακευτικές επιχειρήσεις που έχουν ισχυρή παρουσία, τα οποία αφορούν θεραπευτικούς τομείς με σημαντικά περιθώρια εξέλιξης. Η εγχώρια ετήσια δαπάνη για **Έρευνα και Ανάπτυξη (R&D)** εκτιμάται σε **€100 εκατ.** περίπου.

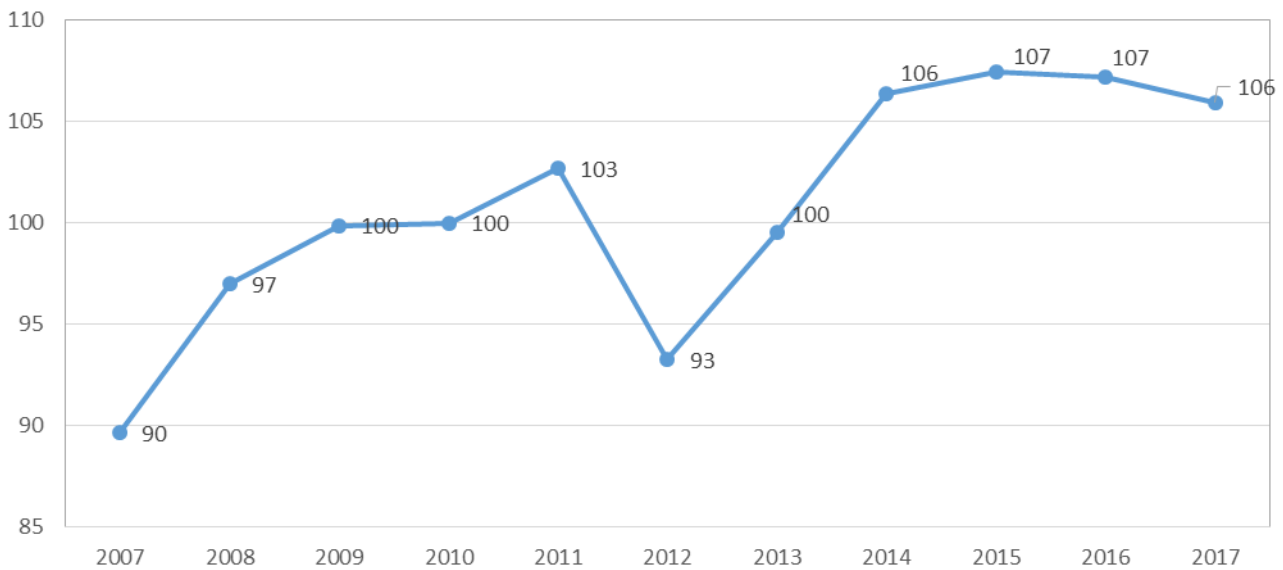

Η **συνολική φαρμακευτική δαπάνη** (δημόσια & ιδιωτική) παρουσίασε ανοδική πορεία την περίοδο 2006-2009 και το 2009 διαμορφώθηκε σε **€8.461 εκατ.** (3,7% του ΑΕΠ). Τα τελευταία χρόνια (**2010-2017**) η συνολική φαρμακευτική δαπάνη καταγράφει διαχρονική πτώση και το **2017** εκτιμάται σε **€5.780 εκατ.**, καλύπτοντας 3,3% του ΑΕΠ.

Ανάλογη εικόνα και πορεία εμφανίζει και η **δημόσια φαρμακευτική δαπάνη**. Την περίοδο 2006-2009 κινήθηκε ανοδικά με μέσο ετήσιο ρυθμό αύξησης **14,6%**, ενώ διαμορφώθηκε σε **€1.945 εκατ.** περίπου το **2017** (την περίοδο 2010-2017 μειώθηκε με μέσο ετήσιο ρυθμό 11,2%). Η δημόσια φαρμακευτική δαπάνη δεν θα υπερβεί το ίδιο ποσό το **2018**.

Αντίστοιχα, η **ιδιωτική φαρμακευτική δαπάνη** εμφάνιζε μειωτική συμμετοχή επί της συνολικής φαρμακευτικής δαπάνης, την περίοδο 2007-2011. Την περίοδο 2012-2015, διευρύνθηκε με έντονο ρυθμό, με συνέπεια το 2016 να ανέλθει σε **€3.875 εκατ.**, ενώ το **2017** διαμορφώθηκε σε **€3.835 εκατ.**

Αξία Πωλήσεων Εγχωρίως Παραγόμενων Φαρμάκων (2007-2017)

Έτος Βάσης=2010

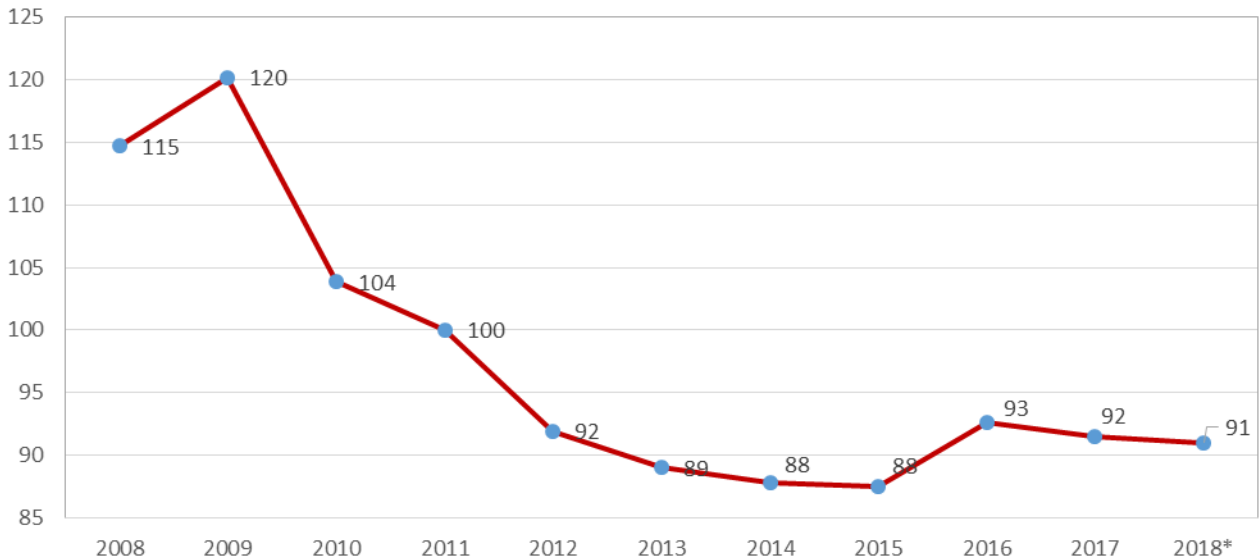
Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. - ΠΕΦ

Η αξία των εγχωρίως **παραγομένων φαρμάκων** αυξήθηκε με μέσο ετήσιο ρυθμό **10,7%** την περίοδο 2002-2011. Το 2012 παρουσίασε σημαντική πτώση, ωστόσο, η ελληνική φαρμακοβιομηχανία «προσαρμόστηκε» γρήγορα στις νέες συνθήκες της εγχώριας αγοράς (αυξανόμενη ζήτηση για γενόσημα φάρμακα, εξαγωγές, κτλ), με αποτέλεσμα από το 2013 η συνολική αξία των **εγχωρίως παραγόμενων φαρμάκων** να παρουσιάζει διαχρονική άνοδο.

Η ελληνική **φαρμακοβιομηχανία**, παρουσιάζει, ομολογουμένως, αισθητή βελτίωση στην οικονομική της αποδοτικότητα, ως αποτέλεσμα της **αυξανόμενης χρήσης εγχωρίως παραγόμενων γενοσήμων φαρμάκων** και της διεύρυνσης της εξαγωγικής δραστηριότητας. Αντίστοιχα, οι πολυεθνικές φαρμακευτικές επιχειρήσεις συνεχίζουν να ενισχύουν τη δραστηριότητα των εγχώριων αντιπροσώπων τους και προχωρούν σε σημαντικές επενδύσεις.

Σύμφωνα με το **Μάρκο Κοντοέ, Senior Consultant Οικονομικών Μελετών της ICAP**, ο οποίος επιμελήθηκε της παρούσας μελέτης, το συνολικό μέγεθος της **αγοράς φαρμάκων (σε τιμές χονδρικής)** παρουσίασε αύξηση την περίοδο 2000-2009, με μέσο ετήσιο ρυθμό ανόδου **14,1%**. Ωστόσο, η υφεσιακή πορεία της ελληνικής οικονομίας και οι αλληπάλληλες μειώσεις στις τιμές των φαρμάκων, είχαν ως αποτέλεσμα τη μείωση της αξίας της αγοράς από το 2010 και έπειτα. Την τελευταία τριετία (2015-2017) παρουσιάζεται ελαφρώς ενισχυμένη ως αποτέλεσμα της διαχρονικά αυξανόμενης νοσοκομειακής φαρμακευτικής δαπάνης. Από το συνολικό μέγεθος αγοράς, το **40,5%** αφορά πωλήσεις φαρμάκων που διατέθηκαν απευθείας σε νοσοκομεία, ενώ το υπόλοιπο **59,5%** αφορά πωλήσεις φαρμάκων προς φαρμακεία.

Εγχώρια Αγορά Φαρμάκων (2008-2018)

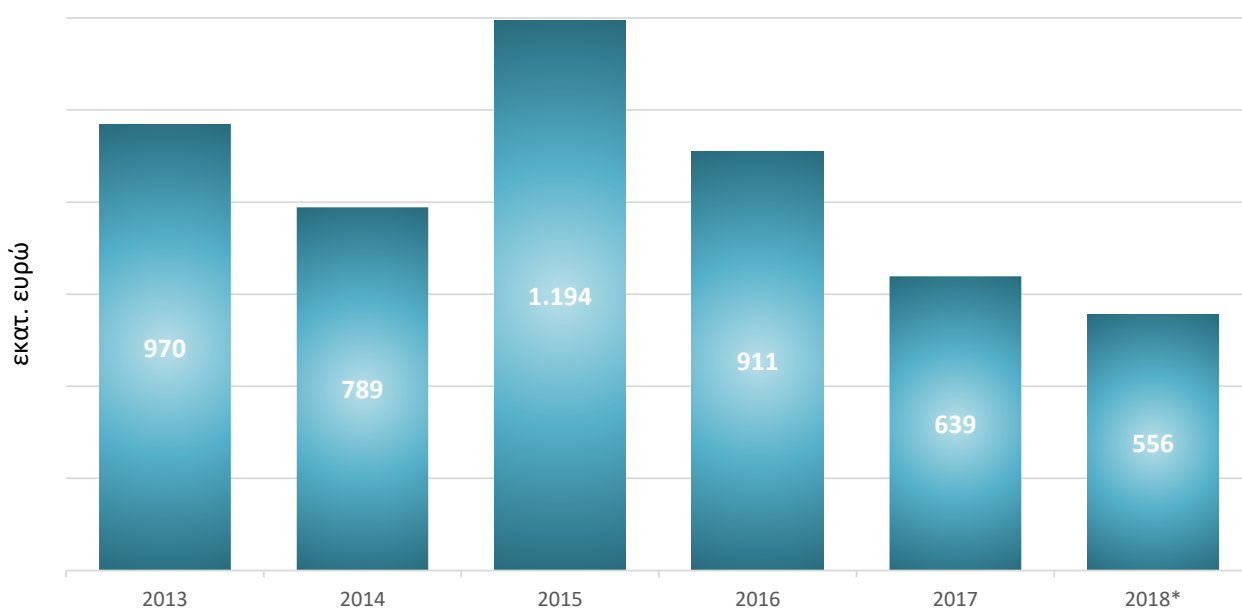
Έτος Βάσης=2011
*πρόβλεψη

Πηγή: Εκτιμήσεις ICAP Group

Η **Σταματίνα Παντελαίου, Διευθύντρια Οικονομικών Μελετών της ICAP** αναφέρει ότι η οικονομική ύφεση των προηγούμενων ετών και η ανάγκη για συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το Πρόγραμμα Οικονομικής Προσαρμογής για τον εξορθολογισμό της δημόσιας φαρμακευτικής δαπάνης, δημιούργησαν νέα δεδομένα και συνθήκες στην αγορά του φαρμάκου και αναπόφευκτα καθόρισαν την πορεία της.

Η επιβολή «εξοντωτικών» εκπτώσεων/κλιμακωτών εισφορών (**rebate/clawback**), το ύψος των οποίων διευρύνεται συνεχώς, συντηρούν το κλίμα οικονομικών πιέσεων στον κλάδο. Το συνολικό ποσό για το **2017** ανέρχεται σε **€478 εκατ.** (Clawback) και **€402 εκατ.** (Rebate). Το φαινόμενο εκτιμάται ότι θα διογκωθεί τα προσεχή έτη, καθώς οι εισφορές με τις οποίες αναμένεται να επιβαρυνθούν οι φαρμακευτικές επιχειρήσεις το **2018** αγγίζουν τα **€1.050 εκατ.**

Χρέη Νοσοκομείων ΕΟΠΥΥ προς Φαρμακευτικές Επιχειρήσεις (2013 – 2018)

*Σεπτέμβριος 2018

Πηγή: ΣΦΕΕ

Μείζον πρόβλημα παραμένουν οι **οφειλές** από πλευράς του δημοσίου, οι οποίες δημιουργούν αλυσιδωτές αντιδράσεις και παρενέργειες, θέτοντας σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα πολλών επιχειρήσεων. Το συνολικό ύψος των **χρεών** των Νοσοκομείων ΕΟΠΥΥ προς τις φαρμακευτικές επιχειρήσεις - μέλη του ΣΦΕΕ έχει μειωθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια, ωστόσο, παραμένει υψηλό καθώς διαμορφώθηκε σε **€556 εκατ.** τον Σεπτέμβριο του **2018** από €1.194 εκατ. το 2015.

Από τη συγκριτική χρηματοοικονομική ανάλυση παραγωγικών/εισαγωγικών επιχειρήσεων προκύπτει πως οι **παραγωγικές** επιχειρήσεις εμφανίζουν υψηλότερη **κερδοφορία** (από το 2014 και έπειτα). Οι **εισαγωγικές** επιχειρήσεις παρουσιάζουν υψηλότερους δείκτες **δανειακής επιβάρυνσης**, αλλά και **βραχυπρόθεσμων τραπεζικών υποχρεώσεων προς πωλήσεις**. Τόσο ο μέσος όρος **είσπραξης απαιτήσεων** όσο και ο μέσος όρος **εξόφλησης προμηθευτών** (σε ημέρες) είναι σαφώς μεγαλύτερος για τις **παραγωγικές** επιχειρήσεις.

Το σύνολο του ενεργητικού δείγματος **παραγωγικών επιχειρήσεων** παρουσίασε **σωρευτική αύξηση 17,3%** περίπου την περίοδο 2013-2017. Οι **βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις** των επιχειρήσεων του κλάδου διευρύνθηκαν την εξεταζόμενη πενταετία (σωρευτική αύξηση: 10,3%), ενώ ο συνολικός **κύκλος εργασιών** των επιχειρήσεων του κλάδου μειώθηκε κατά **2,1%**. Τα **λειτουργικά κέρδη** παρουσίασαν

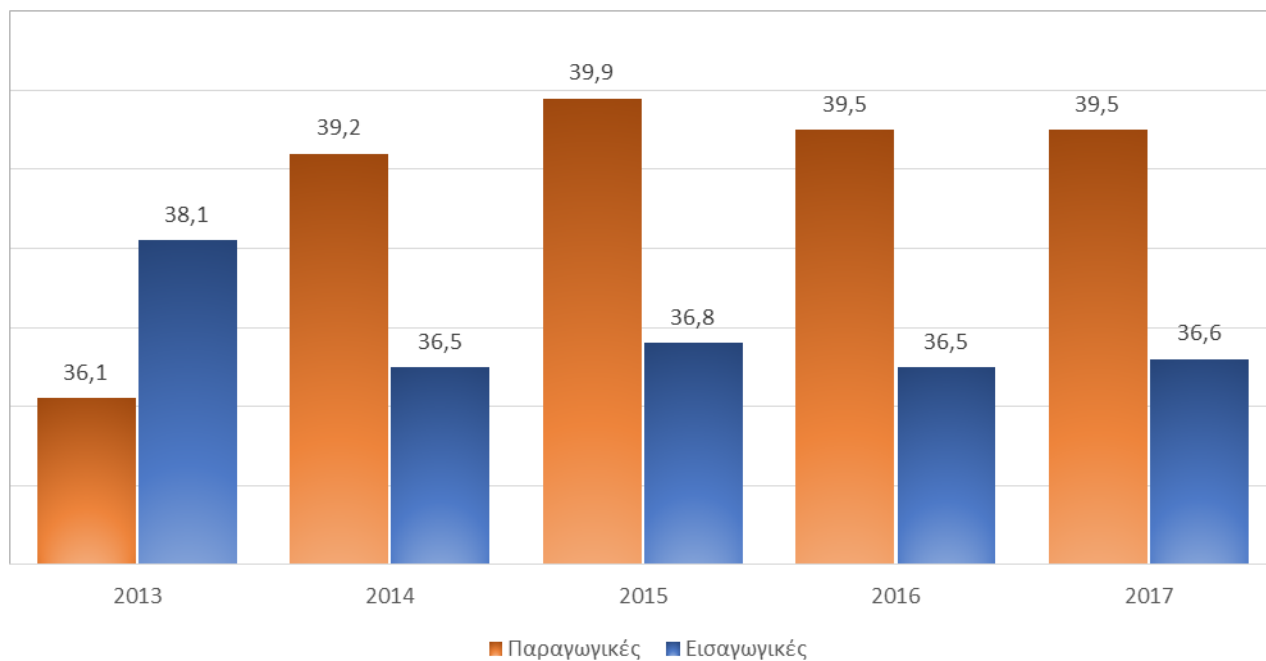
αυξομειώσεις στη διάρκεια της εξεταζόμενης πενταετίας και το 2017 επανήλθαν στα ίδια επίπεδα με το 2013, ενώ τα **καθαρά κέρδη** παρουσίασαν διαχρονική αύξηση (2017/2013: +38,8%).

Το σύνολο του ενεργητικού δείγματος **εισαγωγικών επιχειρήσεων** κατέγραψε **σωρευτική μείωση 3,7%** περίπου την περίοδο 2013-2017. Τα **ίδια κεφάλαια** σταθεροποιήθηκαν την τελευταία διετία (2016-2017), ενώ αυξομειώσεις παρουσίασαν την εξεταζόμενη πενταετία οι **βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις** των εισαγωγικών επιχειρήσεων. Οι **μεσομακροπρόθεσμες υποχρεώσεις και προβλέψεις** περιορίστηκαν κατά 63% και ο συνολικός **κύκλος εργασιών** των επιχειρήσεων του κλάδου υποχώρησε (κατά 9,2%) την περίοδο 2013-2017. Το **λειτουργικό αποτέλεσμα** ακολούθησε φθίνουσα πορεία την περίοδο 2013-2016, ενώ το 2017 επανήλθε στα επίπεδα του 2013. Ανάλογη πορεία κατέγραψε και το **καθαρό αποτέλεσμα**, το οποίο επιδεινώθηκε (κατά 28,7%) το **2017/13**, ενώ και τα κέρδη **EBITDA** περιορίστηκαν κατά 19% περίπου την ίδια περίοδο.

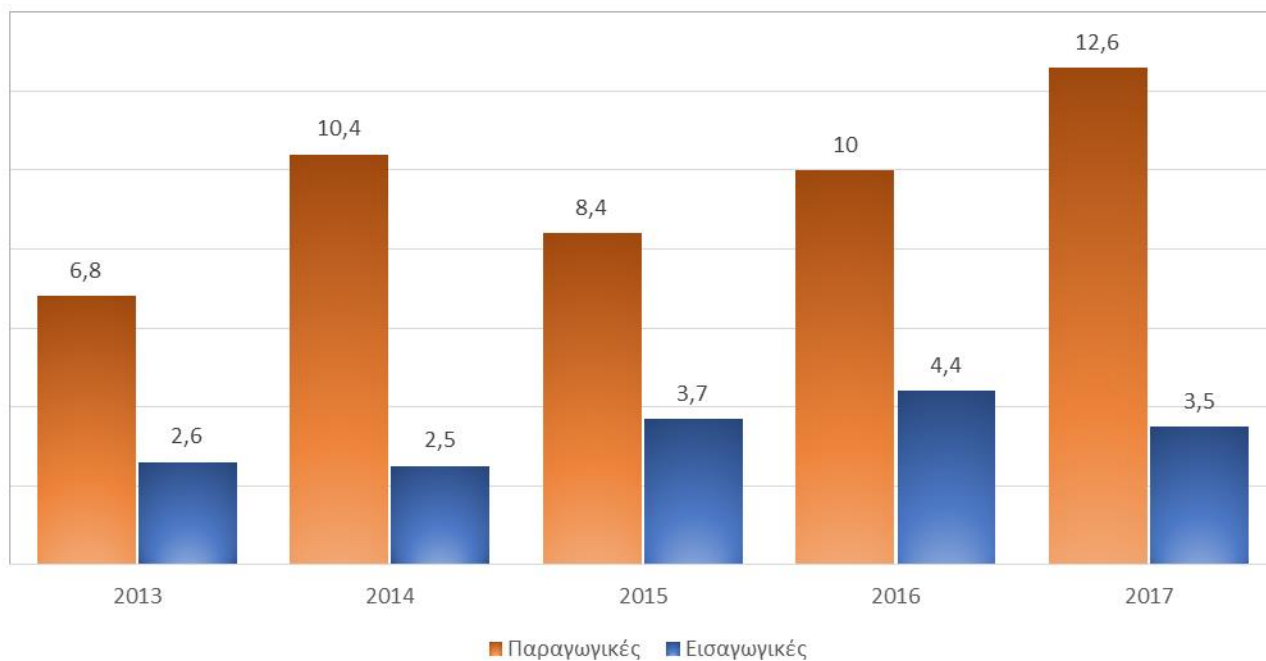
Οι **πωλήσεις φαρμάκων**, σε παγκόσμιο επίπεδο, εκτιμάται ότι διαμορφώθηκαν σε **\$1.158 δισ.** το **2017**, ενώ αναμένεται να ανέλθουν σε **\$1.550 δισ.** το **2022**. Η **ευρωπαϊκή αγορά** φαρμάκου (σε τιμές χονδρικής) εκτιμάται σε **€207 δισ.** περίπου το **2017**, από **€199,2 δισ.** το προηγούμενο έτος (αύξηση 3,9%).

Χρηματοοικονομικοί Δείκτες παραγωγικών/εισαγωγικών φαρμακευτικών επιχειρήσεων (2013-2017)

Περιθώριο Μικτού Κέρδους (%)

Περιθώριο ΕΒΙΤΔΑ (%)

Πηγή: ICAP

Δείτε ΕΔΩ όλα τα Δελτία Τύπου της ICAP.

Φωτογραφίες

[Σταματίνα Παντελαίου](#), Διευθύντρια Οικονομικών & Κλαδικών Μελετών, ICAP Α.Ε.

[Μάρκος Κοντοές](#), Senior Consultant Οικονομικών & Κλαδικών Μελετών, ICAP Α.Ε.

Ο [όμιλος εταιρειών ICAP](#) – με 1.000 εργαζομένους – είναι ο μεγαλύτερος Πάροχος B2B υπηρεσιών στην Ελλάδα, με ισχυρή παρουσία στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Μετά την εξαγορά της από το SEEF Fund της Global Finance το 2007, έχει αναπτυχθεί ραγδαία και σήμερα παρέχει μεγάλο εύρος υπηρεσιών και προϊόντων που ομαδοποιούνται σε 4 κατηγορίες: **Credit Risk Services, Marketing & Sales Solutions, Management Consulting** και **People & Employment Solutions**.

[ΛΟΓΟΤΥΠΟ ICAP](#), όμιλος εταιρειών.

Περισσότερες Πληροφορίες:

Γραφείο Τύπου ICAP

Φρατζέσκα Σιδερή, Communications & Marketing Manager

e-mail: pr@icap.gr | T: 210 7200 495 | M: 693 673 5 143

Join ICAP @ Social Media

